

Sally seglar i Grekland del 1

Vintern 2018/19 har vi legat i Gaeta (mellan Rom och Neapel) på Italienska västkusten. En fin och väldigt Italiensk liten stad som vi lämnar den 19 mars och sätter kurs söderut. Eftersom vi hösten innan seglad såväl ned som upp för kusten försöker vi hålla god fart söderut. Det går ganska bra men det blir stundtals både kallt och blött i vårvädret. Planen är att uppleva Grekland under sommaren. Det blir en fin rundtur som vi beskriver i denna och efterföljande del.

Joniska havet

Vi får ligga några dagar norr om Messinasundet men kan sedan segla rakt över till södra Joniska havet, det blir två vilda dygn över till Zakynthos. Under tiden fick vi sommartid (+ 1 timme) och sedan Grekisk tid (+ 1 timme) och helt plötsligt är det ljust ute till efter åtta på kvällen.

Första dagen i Zakynthos gav en intressant inblick i grekisk administration. För att segla i grekiska vatten måste man ha ett DEKPA. Det kostar 50 Euro och man får det hos hamnpolisens, som har sitt kontor drygt en kilometer bort. Jodå, vi kan få ett DEKPA, men först måste vi betala och då måste vi först gå till ett administrationskontor och få ett papper till banken. Banken ligger nära båten och där är det kö men vi är beväpnade med tålamod och efter en knapp halvtimme kan vi betala våra 50 Eur + 1,50 i avgift.

Nu har vi klarat allt som stänger tidigt och det hög tid för lunchrast. Stärkta kan vi sedan gå hela vägen längs hamnen till polisen igen. Så börjar en ingående granskning men massa olika uppgifter som ska styrkas. Sedan ska DEPKAN stämplas, det kostar 15 Euro i avgift direkt till Polisen (kaffekassa?). Hela proceduren, inklusive lunch, tog drygt 4 timmar och 50 Euro blev 66,50.

Efter en fin dag i Zakynthos går vi norrut i bleke. Det var inte vår plan men dåligt väder var på väg och det finns inga bra hamnar längs vår planerade väg söderut. I stället går vi till Sàmi på ostsidan Kefalonia, i sundet mot Itháka, där vi har skydd från vinden. Vi besöker den berömda grottsjön Mellisani. Bergen här är lummigt gröna och vi går en slingrande skogsstig upp till den antika staden Same.

Peloponnesos

När vi lämnar Kefalonia blir Sally motorbåt igen. Av den utlovade västan syns intet då vi går till Katakólon. Där låg vi sedan förtöjda en dag i svag växlande vind bakom ett skogsklätt berg och funderade på om det verkligen blåste västan med 15 m/s på havet som prognoserna talar om. Katakólon är hamn för kryssningsfartyg och har tåg och bussförbindelse med Olympia.

Vi lämnar då gryningen kommit så långt att vi kunde se hamnpirarna. Efter en stund får vi en fin västan som sedan gav oss bra fart söderut. Det går så bra att vi fortsätter förbi den tänkta hamnen Pylos. Vid den gamla staden Metóni kommer vi i sjölä och får plattläns. Vi fortsatte sedan i halvvind upp i Kalamatabukten. Det är 25 sjömil från udden till staden och nu började en kappsegling mot klockan, eller snarare solnedgången. Tio minuter innan mörkret la sig förtöjer vi i Kalamata Marina efter 87 sjömil och 14 timmar.

Det regnar röd Saharasand så hela båten blir täckt. Medan vi kör i bleke från Kalamata spolar och skrubbar vi i en timme innan vi är nöjda. Sedan kan vi länsa ut ur bukten med genaker i tilltagande vind mot mellersta udden, Tainaro. Där har vi ca 10 m/s och gör åtta knop. Det blir ett tufft jobb att rulla in genakern innan vi kan gippa och styra norrut på läsidan till Porto Káyo.

Efter en tidig middag rullar vi ut seglen och länsar sedan österut med spirad fock. Vi gör god fart i den friska vinden. Det är mycket fartygstrafik som ska runda Maleas, Peloponnesos beryktade sydostudde. Strax efter nio har vi gippat och styr ut på Egeiska havet. Halvmånen lyser från klar himmel och Sally gör god fart men slingrar och rullar i den ganska grova sjön, inte helt lätt för frivakten att sova.

Kykladerna

När gryningen kommer har vi nått fram till Milos. Nu ska vi dra ned lite på tempot och njuta av överlden. Under vår eftermiddagslur kommer vännerna på Joyette in. Dem har vi inte sett sedan våra äventyr på Mallorca. Joyette är på hemväg och vi är glada att vi fick till detta möte. Tillsammans utforskar vi den fina ön.

Ön är vulkanisk med en rad sällsynta metaller och mineraler. Dessa resurser har utnyttjats sedan 9000 f Kr., då den neolitiska mannen hittade obsidianen. Under vår biltur passerar vi många gruvor, aktiva såväl som nedlagda och bitvis möter vi mycket tunga lastbilar på väg till väntande fartyg. Vid Sarakiniko finns fantastiska klippformationer i mycket ljus sten.

En dag vandrar vi från hamnen, via sjöbodarna i Skinopi och Klima, till den gamla staden Plaka och det Venetianska kastelet 220 möh. Hela ön verkar stå i färgglad blom. Vi passerar gamla (antika) Melos med teater i marmor och lite senare platsen där Venus från Milo stod. Från kastelet har man milsvid utsikt över viken och omkringliggande hav.

Vi lämnar Milos på Skärtorsdagen och får en fin segling mellan öarna upp till Sifnos. Med ankaret djup nedgrävt i sanden låg vi tryggt och säkert i Vathi viken medan vinden ven i riggen. Håkan trotsade kylan, nu ca 16 grader i vattnet, och skrubgade botten i våtdräkt en solig dag. Påskafton firades med sill mm som sig bör.

Vi går vidare till Paroikia på Patmos. Vi hade tur att få den sista lediga platsen inne i den lilla hamnen. Här finns också en av de viktigaste vallfärdskyrkorna i överlden, Ekatonapyliani, med anor från 500 talet, med imponerande insida. En dag tar vi förmiddagsbussen upp till öns högst belägna by, Lefkes. En fin gammal stad med ståtlig kyrka och vindlande gränder. Därifrån vandrade vi sedan tillbaka längs en väl utmärkt led med väldigt mycket blommor längs vägen.

Seglingen från Paros blev omväxlande med lite vind i början och slutet och dessemellan en fin slör nedför sundet mellan Paros och Naxos. Vi upplever för första gången i år sommarvärme under gång och kan segla i shorts och T-tröja. Vi ankrar för natten i "färjeviken" på den lilla ön Schoinoussa. Väldigt lugnt och fridfullt, tills färjan kommer in och fyller hela viken vid halv åtta på morgonen.

Vi har på senare tid haft problem med vibrationer och dålig kraft när vi kört motor. Vi har misstänkt att propellern inte fälls ut symetriskt. Efter att ha pratat med förståndiga människor har vi kommit fram till att propellern är så sliten att den inte

längre funkas som den ska. Tills vi får ny propeller och tid för lyft får vi köra försiktigt och segla så mycket som möjlig.

Vi seglar österut i svaga nordostvindar på ett mycket lugnt hav. Här bland Små Kykladerna är det nästan skärgårdssegling mellan vackra öar. Våldigt trevligt efter många långa dagsetapper i västra Medelhavet. Högsommarvärme och 2-3 m/s. Tur att vi bara ska segla 20 sjömil då det inte går särskilt fort. Vi förtöjer vid kaj i Katapola, huvudorten på Amorgos.

Vi skulle gå en "kortare vandring". Nu blev den inte så kort men väldigt fin. Vi går upp genom staden och sedan vidare på utgamla vägen till ruinerna av Minoa med anor från 1110 talet f Kr. Nu finns det bara några murar kvar av staden högt upp på kullen ovanför viken, men utsikten är fantastisk. Vi går vidare in över ön på smala stigar som ringlar längs bergssidorna. Det i övrigt ganska kargt landskap är klätt i vackra vårblommor.

Vi passerar bäckar och skogsdungar i några lummiga raviner. Efter att ha vilat en stund vid det gamla klostret Agios Geórgios Valsamítis går vi vidare upp till kammen. Här stupar berget brant i det blånande havet i sydost. Sedan går vi tillbaka Katapola på en rejält brant, smal och stenig stig som bitvis är svårforcerad. Getterna vi möter har betydligt lättare att ta sig fram.

Läns längs nordsidan av Amorgos österut. Vi gippar vid udden och seglar sedan söderut i lä bakom riktigt höga berg som stupar brant i havet. Vind från olika håll och i olika styrka, en stund seglar vi i till och med i bakvindar. Det är mycket kraft i byarna som kommer från bergen. I en by kränger vi lä reling i vattnet och får för första gången med Sally uppleva att vatten kommer upp i sittbrunnen från lä. Försmädligt att en dyna blev lite blöt.

Vi lämnar Amorgos och får en fin sträckbog i lagom vind ned till Egeiska havets fjärl. Astypálaia. Från den gamla borgen på kullen har vi fantastisk utsikt över ön och omgivande hav och öar.

Dodekaneserna

Det blir en fin segling till Leros och Lakkiviken. Vi hade hoppats kunna segla till Kos och öarna söder där om innan vi ger oss av norrut, men så blir det inte. Det ska komma ett riktigt oväder med sydostlig storm och då ville vi lägga oss i en skyddad hamn. I avvaktan på ny propeller åker Eva hem för att kureras medan Håkan är kvar. Han tar upp på Artemis varv på norra Leros och efter en veckas hårt arbete har vi fått ett blankt skrov, ren och "Boracolad" teak, roder utan glapp och en ny effektiv propeller.

Sammantaget blir vi en månad i de fina vattnen mellan Leros och Samos. Denna del av Dodekaneserna (Tolvöarna) blir vår favorit i Grekland. Sally gör tre resor upp och ned med varierande besättning. Vi har fint väder hela tiden. Mestadels svaga vindar på smul sjö i maj med fina lättvindsseglingar på 5-20 nm mellan öarna. I juni tilltar vinden från nord och sjön växer till sig men vi har fortfarande fina vindar att segla i och det är inte värre än att vi utan problem, och oftast utan rev, seglar mot vinden.

Den fantastiska lilla ön Arki blir vår absoluta favorit. I mitten av maj kom där sommaren till Sally. Inte metrologiskt kanske men vår definition på sommar är att vi byter från sittbrunnstält till soltak. Vi kopplar av, solar och badar på den fina stranden

utanför hamnen. Vid hamnen ligger ett litet torg med bra restauranger. Man äter gott, till mycket rimliga priser. Här kan man få både bläckfisk kokt i vin, risotto på sepiabläckfisk eller vildget från ön. Från kyrkan på kullen ovanför hamnen har man fin utsikt över öarna runt omkring.

Vid grannön Marathos finns en fin vik med bojar och flera restauranger och hotell trots att ön bara har tre bofasta – människor, getter finns det betydligt fler av. Hos "Piraten" kan man äta fantastisk god "kleftiko" på get från ön.

Lipsi är en lummig och grön ö (i alla fall på försommaren) med vackra vyer. På sydsidan Lipsi finns flera fina ankarvikar. Vid hamnen finns ett av de bästa bagerierna i hela världen med härligt mörkt och fiberrikt surdegsbröd. En middag hos Manolis är att rekommendera. Kökschefen själv förevisar dagens specialrätter om man kommer innan kvällsrusningen. Vi tar en lång promenad upp till kapellet på 130 möh och sedan vidare till stranden på sydsidan för bad och lunch.

På Patmos, som är känd som Greklands Jerusalem, ankrar vi i den fina viken Meloi strax norr om huvudorten. Fram till 1700 talet tillhörde hela ön och en hel del omkringliggande öar kyrkan men då delades marken upp. I dag finns ett 40-tal kloster och kyrkor uppe på berget. Det mäktiga Johanneskloster dominerar, på håll ser det mest ut som en borg.

Agathonisi i öster är väl värt ett besök. Vi ankrar i en trång men fin vik nedanför "huvudorten". Simmar i fantastiskt klart och fint vatten. Med rull i både storseglet och den spirade focken seglar vi därifrån plattläns söderut. Det går kanske hög sjö i den styva brisen ned mot Leros och viken vid Xylokampos. Där finns ett trettiotal bojar utlagda av tre restauranger – vi besöker två av dem.

Pythagorion på Samos ligger på bekvämt avstånd till flygplatsen. Vi ankrade utanför hamnen när vi var där men se upp för färjorna! Dingen förtöjs nedanför öns berömda son Pythagoras som står staty med sin triangel i handen. Staden har det man behöver men också väldigt mycket turister.

Vid Samos södra udde ligger Tsopela, en fin vik för bad och lunch. Kristallklart vatten och rikligt med småfisk av olika arter men ingen vidare ankarbotten. Längre västerut finner man Marathakambos. Hamnen är nybyggd med fina kajer men väldigt få båtar. El och vatten finns men ingen tar betalt – idealiskt.

Vi hyr bil och kör runt ön under en dag. Besöker bl a den fina bergsbyn Platanos (ca 500 möh) på väg till Potami med sina vattenfall. Vi vandrar i en nästan djungelliknande dalgång upp längs till en liten sandstrand. Ovanför denna har vattnet skurit sig djupt ned i berget och man kan gå/simma en bit uppströms till ett vattenfall. Tur att vi hade badkläder med oss. Lunch äter vi i Monolatis på Loukas taverna ovanför byn. God hemlagad mat, eget vin och en helt fantastisk utsikt över de skogsklädda bergen.

Nu är det hög tid att gå norrut innan Meltemin, den hårda nordvinden, börjar blåsa på allvar. Meltemin blåser från juni och är som starkast i augusti. Vår plan hade varit att före midsommar vara längst norrut i arkipelagen. Sjukdom och trasig propeller har sinkas oss nästan en månad och vi känner att vi måste ta några långa kliv norrut.

Nordöstra Egeiska öarna

Väckning klockan fem och en halvtimme senare lämnar vi Marathakambos. En frisk ostlig bris ger god fart västerut under Samos höga berg. Vinden vrider sedan mot syd, vilket förvånar oss. Strax innan udden dör vinden för att tio minuter senare komma med nästan tio sekundmeter från norr. Det blir till att ta ett rull i storen och skota hem. Nu börjar en lång kryss, precis vad man har att förvänta sig i dessa vatten under sommaren. Två sjömil ut från Samos höga berg skralnar vinden. Sedan blir det att försöka slå på vindskiftena efter bästa förmåga och när vinden är för skral – motorgång.

Vi sjutiden förtöjer vi så långs kajen i den ofärdiga (=gratis) marinan strax norr om Chios stad. Här ligger man jättebra nära ett stort och väl sorterat snabbköp. På ca 20 min promenadavstånd finns Chios stad, en genuin grekisk stad. På vägen tillbaka till hamnen tittar vi in i den gamla borgen och upptäcker en hel stad innanför murarna. Vi upptäck också lokalt bryggd ale och porter – riktigt goda.

Vi fortsätter norrut mot Lesbos. Det blir en tuff kryss mot frisk vind och ca en knops motström sista biten innan vi kan falla av in mot Kallonivikens smala men väl utmärkta inlopp. Här går det undan i halvvind och medström och det gäller att hålla sig på rätt sida bojarna i rännen. Innanför inloppet ligger en vik på nordsidan, vid den lilla byn Apothikai, där vi ankrar. Strax innan skymningen ser vi att vännerna på S/Y Wilma kommer in i viken. Vi firade midsommar ihop förra året och nu har vi lyckats sammanstråla igen för midsommarfirande.

På morgonen några dagar efter midsommar ligger viken spegelblank. Vi kan segla ett tag innan den svaga morgonbriserna dör. Då kommer motorn till heders och vi kan ladda batterier och göra vatten. Som vanligt när vi börjar göra vatten kommer det vind och ett tag har vi 5-6 m/s och en fin sträckbog längs kusten, bra med litiumbatterier så att vi kan fortsätta göra vatten tills vinden dör igen och motorn startas.

Vi passerar Lesbos "Ozo-huvudstad" Plomarion på väg till vad hamnboken kallar "en förtjusande liten vik". Det var det också med kristallklart vatten och precis som utlovat var ankarbotten inget vidare. Först på tredje försöket fick vi spetsen på vårt Rocnaankare att fastna i sjögräsets tjocka rötter. Hade det blåst skulle vi lämnat Mersinaia viken efter ett bad och en fika. Nu var det väldigt lugnt och skulle så förbli så vi stannade över natten.

Efter lunch nästa dag kör vi ut ur viken och vidare österut. Det ska komma Meltami med hårda nordvindar i veckan så vår plan är att gå runt Lesbos på ostsidan där Turkiets berg läär. Vi går in i sundet till det andra innanhavet, Yeros. Det blir lite hemmakänsla med kummel och inomskärsnavigering men när vi ser olivlundarna som täcker ena stranden inser vi att vi är långt hemifrån. Vi ankrar utanför Loutra. Hade det inte varit för några gamla nedlagda fabriker och flera skeppsvrak längs stranden hade det varit riktigt fint här. Nu är det bara fint och vi har 28 grader i vattnet.

Vi kunde tagit bussen från Loutra men går i stället vidare till 3 000 åriga Mytilini, huvudorten. Vår Greklandscoach, som åkt runt på öarna med färja i många år och brukar komma med goda tips och råd, beskriver staden så här; "där var vi en gång och vi åker nog inte tillbaka". Vi förstår varför men för oss erbjuder staden en spännande inblick i vardagsgrekens liv, kliniker för Evas prover, tvätterier för en månads uppdamt behov och bra möjligheter att proviantera.

Vi seglar sedan (nästan) direkt från Lesbos till Kavala. Det är lite trixigt i sundet mellan Lesbos och Turkiet. Vi vill inte gå in på Turkiskt vatten och det innebär en omväg på kanske en timme. På väg ut från sundet möts vi av en märklig kort sjö. Trotts att det bara blåser några sekundmeter bryter den. Det känns som att köra i frisk vind men vi har ingen vind. Först efter en kvart kommer vinden. Dags att ta rull i storen igen och skota hem. Vi chansar på att gå uppåt när vi är drygt 6 sjömil från Turkiet. Ny fin sträckbog, ca 10 grader från kryss, och vi tuggar på mot Limnos med runt 7 knop i flera timmar.

När vi närmar oss Limnos i solnedgången skralnar vinden. Vid midnatt smyger vi in i en vik för några timmars sömn. Alltid lika spännande att ankra i mörker. Vi sover fram till fem då vi tar upp ankaret och går vidare, kör motor i mycket svag nordanvind. Vid Thassos västsida kommer vind, och då tar det i rejält. Kryssbog med revad stor. Lite längre norrut vrider vinden och blåser mer ostlig i sundet mellan Thassos och fastlandet. Vi är tillbaka där vi började i går, frisk sträckbog i sju knop mot målet.

Framför oss ser vi ett regnmoln och äntligen blir däck och segel avsköljda av ett ymnigt rent regn utan röd sand. När vi vid halv åtta förtöjer längs pontonbryggan i Kavala är regnet över. Då har vi på två dagar seglat 168 sjömil och vi befinner oss så långt hemifrån vi kommer att komma på vår segling. 1 750 sjömil från vår startpunkt Gaeta och i stort sett lika långt norrut.

Kavala är en modern stad med drygt 70 000 invånare med en för regionen ganska typisk historia. Här fanns en Thrakisk bosättning redan 1 000 år f Kr. Från Paros kom koloniserare på 600 talet f Kr och 346 f Kr underkastade man sig Makedonien (det Makedonien som Alexander den store kom ifrån). Sedan kom Romarna i drygt 400 år och på slutet av 700 talet e Kr var det Bysans tur. Normanderna brände staden på 1 100 talet och 1 391 blev man en del av det Ottomanska riket.

Att det finns en lång ottomansk historia märks tydligt när man går upp i staden. Från borgen på bergets topp har man bra överblick över den moderna staden, omgivningarna och den gamla akvedukten som en gång försörjde staden.

Från Kavala går vi söderut till Greklands nordligaste ö till Thassos. Staden är liten och trevlig med små butiker och många restauranger och kaféer. Vi hittar en fin sandstrand öster om den gamla hamnen. Den hamnen är verkligen gammal. Den var flottbas redan för flera tusen år sedan. Thassos är en grön och lummig ö. Här finns många fina stränder men inga riktigt skyddade ankarvikar.

Seglingen till Limnos blir frisk i ganska stark nordost (Meltemi). Med rev i storen och full genua gör vi god fart söderut. Sjön är ganska hög och det blir en slingrig och stundtals blöt segling. Efter ca 60 sjömil når vi Limnos vid tre tiden. Vi passerar huvudorten Mirina och går vidare till Kondia, en skyddad och fin vik med lerbotten på öns sydsida där ankaret tar bra på 11 m djup. Här ligger man tryggt och skyddat trots att det blåser kuling.

Planen är att utan brådska ta oss söderut längs fastlandet där Meltemin inte blåser, i alla fall aldrig så stark som ute bland öarna. Vi blir kvar ganska länge på Limnos, en ö som vi kommer att uppskatta väldigt mycket och där vi seglare fram tillbaka flera gånger även om vi här sammanfattar besöken.

I Kondia fick vi reda på hur Greker firar bröllop. Musiken tystnade ungefär samtidigt som vår väckarklocka ringer - klockan sju på morgonen. Men vi låg en bit bort och hade kunnat sova ganska bra trots musik och fest hela natten. Det är musik onsdagar och lördagar på Ouzeri Menalaos (tavernan på stranden) med mycket folk, god stämning och bra mat till mycket rimliga priser.

Vi kryssar vi upp till Mirina på Limnos ostkust där vi lägger till vid kajen mitt i staden. En trevlig och väldigt långgrund sandstrand 5 minuter bort inbjuder till svalkande bad. Nu är det varmt, ca 35 grader i skuggan på eftermiddagen. Mirina är en väldigt gemytlig och trevlig gammal stad. Över staden vakar det gamla kastellet. Det gäller att passa på att gå upp och se den fantastiska utsikten innan det blir för varmt.